

BIULETYN OGRODÓW BOTANICZNYCH
Nr 4, 1971

LUDMIŁA KARPOWICZOWA

Ogród Botaniczny UW

100-LECIE BELGIJSKIEGO OGRODU BOTANICZNEGO

Z okazji 100-lecia Belgijskiego Narodowego Ogrodu Botanicznego w Brukseli odbyło się w dniach 14—16 września 1970 roku międzynarodowe sympozjum pod protektoratem króla Belgii. Tematem sympozjum były zagadnienia dotyczące ogrodów botanicznych i ochrony przyrody.

W przemówieniu wstępnym prof. F. Demaret, dyrektor Ogrodu Botanicznego, omówił dzieje Ogrodu i podkreślił, że w roku ogłoszonym jako Rok Ochrony Przyrody w Europie, szczególnego znaczenia nabrała sprawa roli, jaką powinny odegrać ogrody botaniczne w dziele ratowania zagrożonej w swym byciu przyrody.

W swym pięknym referacie prof. R. Heim, dyrektor Laboratorium kryptogamicznego Muzeum Przyrodniczego w Paryżu, charakteryzując działalność Belgijskiego Narodowego Ogrodu Botanicznego, podkreślił jego zasługi naukowe, jego duży wpływ na rozwój botaniki nie tylko zresztą w Belgii, jego rolę, jako placówki zapewniającej ochronę wielu zagrożonym gatunkom roślin oraz placówki nie tylko biorącej udział w światowej działalności konserwacyjnej, lecz i twórczej; jego rolę jako archiwum, ale także i szkoły; placówki nauczającej i równocześnie pobudzającej do inicjatywy.

Każdy ogród botaniczny — w środowisku otaczającej go zewsząd atmosfery walki — powinien być miejscem pokoju, miłości, uosobieniem piękna, a zarazem miejscem, z którego czerpie się wiedzę i pożytek.

Referat F. Lievensa, dyrektora generalnego do spraw badań agronomicznych, poświęcony był głównie zagadnieniu aktualności podejmowania tych badań na szeroką skalę.

W dniu otwarcia sympozjum minister rolnictwa Ch. Heger w swym przemówieniu zwrócił m. in. uwagę na ewolucję, jaką przechodzą ogrody botaniczne, włączając się

do ogólnych badań naukowych w zakresie botaniki i wskazując na prawa rządzące przyrodą. Ogrody botaniczne, służąc nauce, równocześnie wychowują młode pokolenia i wdrażają je do miłości i szacunku należnego światu roślin.

Minister Ch. Heger podkreślił, że doceniając w sposób właściwy rolę ogrodów botanicznych — trzeba łożyć na nie wystarczające fundusze, by mogły one spełniać podjęte zadania.

Opracowane na podstawie wydawnictwa: Jardin Botanique National de Belgique. 1870—1970. Symposium Jardins Botaniques et Conservation de la Nature. Bruxelles 14—16 septembre 1970.

JANINA SZOBER

Ogród Botaniczny UW

USZKODZENIE DREWNA KASZTANOWCA PRZEZ *Polyporus squamosus* (HUDS.) FR

W lipcu 1969 r. w Ogrodzie Botanicznym UW w jednej z kwater arboretum odłamał się olbrzymi konar starego okazu *Aesculus hippocastanum* L., 'Baumanii', zaatakowany przez *Polyporus squamosus* (Huds.) Fr. Podczas oględzin — które zwykle prowadzi się w celu ustalenia przyczyny uszkodzenia — stwierdzono, że konar na pozór zdrowy miał twardziel całkowicie zniszczoną. Nieznaczne uszkodzenia kory nosiły raczej charakter mechaniczny. W bielu równoległe do obwodu przebiegały ciemne smugi, znaczące przyrosty roczne. Twardziel wykazywała wszystkie cechy prawie ostatecznego zniszczenia wskutek zgnilizny jasnej. Pomiędzy zniszczonymi słojami przyrostu rocznego leżały duże płyty zwartej, skórzastej grzybni, która wzdłuż pęknięć przebiegała w kierunku promienistym ku obwodowi (ryc. 1 i 2). Płyty grzybni oddzielały się łatwo od zniszczonego drewna, a na jej powierzchni widoczne były rozgałęzione sznury strzępek wchodzących do naczyń i promieni rdzeniowych (ryc. 3).

Bondarcev (1953) podaje, że *Polyporus squamosus* występuje bardzo często na drzewach takich, jak: dąb, orzech włoski, buk, wierzba a także kasztanowiec. U wszystkich tych drzew powoduje jasną zgniliznę, a infekcja dostaje się przez uszkodzenie pnia lub konarów.

Pilat (1936) zalicza go do bardzo uciążliwych i niebezpiecznych pasożytów starych drzew parkowych. Zgnilizna wywołana bowiem przez *P. squamosus* zmniejsza wybitnie wytrzymałość na zginanie co powoduje odłamywanie się także najgrubszych konarów.

Występowanie *Polyporus squamosus* L. na *Aesculus hippocastanum* potwierdza Overholts (1953).